

Ропасва Г.О., ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК СУБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

Ропасва Г. О.

Органи місцевого самоврядування як суб'єкт соціально-педагогічної роботи з громадянської соціалізації молоді у територіальній громаді

Стаття присвячена питанню соціально-педагогічної роботи у територіальній громаді з громадянської соціалізації молоді та визначенню ролі та місця у цьому процесі органів місцевого самоврядування.

Ключові слова: громадянська соціалізація, громадянське суспільство, територіальна громада, соціально-педагогічна робота, органи місцевого самоврядування.

Ропасва А. А.

Органы местного самоуправления как субъект социально-педагогической работы по гражданской социализации молодежи в территориальной громаде

Статья посвящена вопросу социально-педагогической работы в территориальной громаде по гражданской социализации молодежи и определению роли и места в этом процессе органов местного самоуправления.

Ключевые слова: гражданская социализация, гражданское общество, территориальная громада, социально-педагогическая работа, органы местного самоуправления.

Сучасне українське суспільство долає складний шлях формування громадянського суспільства. Головним елементом, який характеризує суспільство як громадянське є громадянин – активний учасник суспільних перетворень. Але громадянином не народжуються. Саме тому однією з ознак громадянського суспільства є громадянська соціалізація особистості, у процесі якої формується її громадянськість та вона набуває якостей громадянина.

Процес соціалізації особистості, у тому числі й громадянської, триває все життя, але найбільш активно та інтенсивно він проходить у молодому віці, коли людина починає самостійне життя, обирає життєвий шлях та шукає своє місце у суспільстві. Завданням соціальних інститутів є сприяння формуванню у молоді громадянськості, засвоєнню громадянських цінностей, норм громадянського суспільства та створення відповідних умов та можливостей для самореалізації молодої людини як громадянина своєї країни.

На формування громадянського суспільства вказує також розвиток місцевого самоврядування територіальних громад, тому органи місцевого самоврядування є важливим соціальним інститутом, який повинен сприяти громадянській соціалізації членів своєї громади.

Актуальність проблеми громадянської соціалізації зумовила виникнення значного інтересу з боку науковців до різних аспектів цього процесу. Питання громадянської соціалізації молоді в умовах освітнього закладу стало предметом дослідження С. Сергійчика, Н. Самохіної, Н. Чернухи, Т. Панаріної, В. Шабанова, З. Абубакарова, Т. Швець, Г. Оленіної, М. Боришевського. Вивченням особливостей процесу громадянської соціалізації молоді у період соціальної трансформації суспільства займаються О. Гнутов, А. Тесленко та Т. Денисова. Спостерігається великий інтерес дослідників до вивчення таких факторів громадянської соціалізації як громадянське виховання (П. Вербицька, О. Шестопалюк, О. Алексеева, О. Бажановська, Т. Ліхневська, М. Гурій) та громадянська освіта (О. Колобов, М. Рагозін, В. Слісаренко, Б. Кобзар, В. Струманський, В. Оржехівський, О. Ослер).

Аналіз наукових доробок педагогічного напрямку з проблеми громадянської соціалізації молоді свідчить про недостатнє вивчення цього процесу, зокрема, увага дослідників зосереджена на таких суб'єктах цього процесу як середні та вищі навчальні заклади. Тому в межах нашого дослідження нами було проаналізовано наукову літературу з теорії державного управління, у якій не розкривається соціально-педагогічний аспект діяльності органів місцевого самоврядування з громадянської соціалізації молоді, але

приділяється достатньо уваги питанню ролі місцевого самоврядування у процесі формування громадянського суспільства. Так, місцеве самоврядування як інститут громадянського суспільства досліджують О. Євтушенко, О. Захарченко, Л. Муркович, О. Остапюк, М. Рубащенко, І. Лисенко, О. Курбатов, Ю. Сурмін, І. Шпильовий та ін. Дослідники теорії державного управління підкреслюють особливу роль місцевого самоврядування в становленні громадянського суспільства в Україні та визначають його одночасно механізмом формування такого суспільства та його невід'ємною частиною.

Функції територіальних громад як суб'єктів місцевого самоврядування у ракурсі юридичної науки визначив у своєму дослідженні О. Батанов.

Таким чином, якщо формування громадянського суспільства неодмінно передбачає процес громадянської соціалізації, а місцеве самоврядування є механізмом формування такого суспільства, то органи місцевого самоврядування є суб'єктом процесу громадянської соціалізації. Оскільки ми здійснюємо дослідження в межах педагогічної думки, об'єктом нашого дослідження є не просто суспільні процеси та фактори громадянської соціалізації у територіальній громаді, а можливість створення педагогічних умов та використання соціально-педагогічних технологій, які сприятимуть громадянській соціалізації молоді в територіальній громаді, тобто соціально-педагогічна робота. Саме тому теоретико-методологічною основою нашого дослідження є наукові роботи: О. Безпалько [3], яка визначила теоретичні та практичні особливості соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в територіальній громаді; А. Аніщенко [1], яка об'єктом свого дослідження обрала процес створення педагогічних умов соціалізації старшокласників у територіальній громаді, учасником якого виступають органи місцевого самоврядування; П. Вербицької [4], яка в межах свого дослідження здійснила аналіз діяльності з громадянського виховання молоді у місцевій громаді через її залучення до участі у житті місцевої громади.

Аналіз наукової літератури вказав на недостатність дослідження соціально-педагогічної складової діяльності органів місцевого самоврядування з громадянської соціалізації, тому **метою статті** є визначення органів місцевого самоврядування як суб'єкту соціально-педагогічної роботи з громадянської соціалізації молоді у територіальній громаді.

Вивчаючи процес громадянської соціалізації, не випадково для дослідження нами було обрано стадію молодості, оскільки саме у цей період, коли молода людина входить у суспільне життя, найбільш інтенсивно відбувається засвоєння норм та цінностей суспільства, здобуття соціального досвіду, що має велике значення для подальшого життя та формування активної позиції у ньому. На активності соціалізаційного процесу в молодому віці акцентують увагу й енциклопедії з соціальної педагогіки, які визначають **молодь** як диференційовану соціальну групу, що набуває рис соціальної спільноти та має специфічні соціально-психологічні, соціальні, культурні та інші особливості, у тому числі й способу життя, *перебуває у процесі соціалізації*, має свій соціальний вік і відповідно до потреб часу *має бути творцем або зачинателем нової соціальної і культурної реальності* [13, с. 130].

Щодо сутності поняття громадянської соціалізації, то єдиного визначення цього поняття не існує. Найбільш вживане серед науковців тлумачення цього поняття С. Сергійчиком, який визначає **громадянську соціалізацію** як «процес засвоєння кожним індивідом певної системи знань, норм, цінностей і традицій у трудовій, політичній і правовій сферах життєдіяльності, що дозволяють йому функціонувати у якості повноправного члена суспільства» [12, с. 108]. Таке визначення характеризує громадянську соціалізацію у широкому сенсі, є досить чітким та локанічним, але нам імponує більш конкретизоване визначення процесу **громадянської соціалізації** молоді Н. Самохіною, яка визначає його як «складний багатогранний процес включення індивіда в громадянську практику, під час якого відбувається засвоєння та привласнення ним громадянських норм і цінностей, притаманних даному суспільству, та здійснюється усвідомлене набуття індивідом такої інтегрованої якості особистості й базової цінності

демократичного суспільства, як *громадянськість*. Результатом громадянської соціалізації є громадянсько соціалізована особистість, здатна у процесі своєї інтеграції в суспільство до *позитивної його перебудови*» [11, с. 26].

Процес соціалізації молодшої людини здійснюється під впливом факторів, які саме у молодому віці мають особливо інтенсивний вплив. До факторів соціалізації належить уся оточуюча дійсність людини, але різні елементи цієї дійсності мають відмінний за інтенсивністю та характером дії вплив. Так, А. Мудріком фактори соціалізації було об'єднано у чотири групи: **мегафактори** (мега – дуже великий, загальний) – космос, планета, світ, які в тій чи іншій мірі через інших групи факторів впливають на соціалізацію всіх жителів Землі; **макрофактори** (макро - великий) – країна, етнос, суспільство, держава, які впливають на соціалізацію населення країни (це вплив опосередкований двома іншими групами факторів); **мезофактори** (мезо – середній, проміжний), умови соціалізації великих груп людей, що виділяються: за місцевістю та типом поселення, в яких вони живуть (регіон, село, місто, селище); за приналежністю до аудиторії тих або інших мереж масової комунікації (радіо, телебачення і ін.); за приналежністю до тієї або іншої субкультури; **мікрофактори** – фактори, що безпосередньо впливають на конкретних людей, які з ними взаємодіють, – сім'я і домівка, сусідство, групи однолітків, виховні організації, різноманітні громадські, державні, релігійні, приватні і контрсоціальні організації, мікросоціум[9, с. 6–7].

За класифікацією А. Мудрика, до мезофакторів соціалізації належить і територіальна громада, як соціальна група, об'єднана місцем проживання та здійсненням діяльності. У статті 1 Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» територіальна громада – це жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр [5]. Ми цілком погоджуємося з О. Безпалько в тому, що таке визначення є досить формальним

та, на нашу думку, не відповідає сучасним вимогам процесу формування громадянського суспільства [3].

Первинне значення слова „*громада*” – це місце, визначене не певним кордоном, а особливостями життя, подібністю чогось. Бути у громаді або спільноті, означає мати щось спільне з іншими людьми. Ця спільність може бути дуже загальною і торкатися всіх аспектів життя або дуже специфічною [3, с. 93]. Як відзначає С. Пальчевський, регіон країни на основі природно-географічних, історико-культурних, соціально-економічних особливостей, які визрівали в його межах упродовж тривалого часу, створив певні основи для формування цілісної екопсихологічної системи кожного свого жителя [9, с. 112].

На нашу думку, важливим є твердження О. Батанова, який відзначає, що незважаючи на наявність цілої низки спільних характеристик, кожна територіальна громада, «при ретельному розгляді виступає у вигляді специфічної системи, зумовленої історичними, національно-культурними, соціально-економічними, демографічними та іншими особливостями, що і зумовлює територіальну диференціацію їх функцій» [2, с. 11].

Ми поділяємо думку А. Аніщенко, яка специфічною можливістю територіальної громади визначає «підвищення ефективності громадянського виховання через гармонізацію виховних впливів усіх соціальних інститутів: родини, освіти, культурно-дозвілевих, громадських, державних, соціальних, органів місцевого самоврядування тощо» [1, с. 36].

Органи місцевого самоврядування, як суб'єкт реалізації державної соціальної політики, можна віднести також до макрофакторів соціалізації, але через органи місцевого самоврядування держава тільки опосередковано впливає на процес соціалізації. Програми соціально-економічного розвитку розробляються та реалізуються на місцевому рівні, з урахуванням потреб громади, тому органи місцевого самоврядування належать до мезофакторів соціалізації.

Досліджуючи соціально-педагогічну роботу з дітьми та молоддю у територіальній громаді, О.Безпалько однією зі складових громади, яка характеризує її як мезорівень соціального середовища, визначає органи місцевого самоврядування [3, с. 124]. За визначенням дослідниці, **соціально-педагогічною** можна вважати «діяльність, спрямовану на створення сприятливих умов соціалізації, всебічного розвитку особистості, задоволення її соціокультурних потреб чи відновлення соціально схвалених способів життєдіяльності людини». Результатом соціально-педагогічної діяльності дослідниця визначає «формування в особистості певного рівня соціальних якостей, самосвідомості, самовизначення та самоствердження як складових суспільного буття, відповідно до її можливостей та особливостей соціального середовища» [3, с. 38].

Нам імпонує думка А. Капською, яка основним завданням соціально-педагогічної роботи визначає «налагодження балансу між відповідальністю суспільства перед особистістю і особистості перед суспільством» [6, с. 90].

За запропонованою О. Безпалько системою організації соціально-педагогічної роботи у територіальній громаді, до її складу окрім органів місцевого самоврядування входять члени громади та заклади соціальної інфраструктури для дітей та молоді. Кожна складова цієї системи має свої компоненти [3, с. 148].

Органи місцевого самоврядування складають такі компоненти:

- рада міста, району в місті, району;
- сільські та селищні ради;
- виконавчі органи ради (служби у справах неповнолітніх; управління (відділи) освіти; управління (відділи) у справах сім'ї та молоді).

Законодавчими актами України (Закони України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про соціальну роботу з дітьми та молоддю”, „Про охорону дитинства”) органи місцевого самоврядування визначено як суб'єкт реалізації державної соціальної політики щодо дітей і молоді у територіальній громаді та покладено управлінсько-координаційну функцію в системі

соціально-педагогічної роботи з дітьми та учнівською молоддю на локальному рівні. Органи місцевого самоврядування виконання цих повноважень здійснюють через розробку та впровадження відповідних програм, які впроваджуються в межах реалізації відповідних державних програм та одночасно мають свій індивідуальний зміст, який враховує соціально-культурні, соціально-економічні та інші особливості територіальної громади та задовольняє відповідні потреби соціальних груп, зокрема, дітей та молоді у соціальному становленні. На нашу думку, сьогодні основним завданням кожної програми, спрямованої на сприяння соціальному розвитку молоді, є сприяння формуванню громадянського суспільства в Україні через розвиток громадянського суспільства у територіальній громаді через консолідацію зусиль суб'єктів соціально-педагогічної роботи з громадянської соціалізації.

Суб'єктами реалізації обласних програм є виконавчі органи обласних, районних, міських, районних у місті та селищних рад. Форми та методи роботи органів місцевого самоврядування різного рівню мають свої відмінності, зумовлені величиною територіальної громади.

Проаналізувавши регіональні та місцеві програми, які реалізуються у місті Луганську ми з'ясували, що, на жаль, міських та районних програм, спрямованих на громадянську соціалізацію молоді не має, такі розроблені лише на обласному рівні. Усі інші органи місцевого самоврядування міста Луганська здійснюють заходи з громадянської соціалізації в межах реалізації обласних програм.

Сьогодні громадянській соціалізації молоді у територіальній громаді міста Луганська сприяє реалізація обласних програм «Програма реалізації молодіжної політики в Луганській області на 2007-2010 роки» та програма «Патріот Луганщини» [6; 7].

Громадянській соціалізації сприяє виконання таких завдань Програми реалізації молодіжної політики в Луганській області на 2007-2010 роки: 1) сприяння вихованню патріотизму, розвитку духовності, моральності дітей і молоді, організації їх змістовного дозвілля; 2) формування у молоді поваги до

закону і запобігання негативним явищам в молодіжному середовищі; 3) розвиток громадянської активності молоді, забезпечення постійної співпраці місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування з молодіжними та дитячими громадськими організаціями; 4) залучення молоді до участі в роботі місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування; 5) інтеграція молоді в світову і європейську молодіжну спільноту.

На виконання цих завдань здійснюються відповідні заходи, як на обласному рівні, так і на всіх рівнях місцевого самоврядування. Деякі з них: конкурс соціальних програм обласних молодіжних організацій, які направлені на вирішення соціальних проблем молоді, на її духовний і фізичний розвиток, підтримку творчого потенціалу; обласний конкурс „Студент року”; круглий стіл лідерів обласних молодіжних об'єднань; впровадження системи навчання лідерів і активістів молодіжних громадських організацій, організаторів молодіжного руху (молодіжний тренінговий табір "Школа соціального успіху"); обласна молодіжна акція "Студентська республіка"; обласний форум молодіжних громадських організацій з метою обміну досвідом, організації соціально-корисної діяльності і залучення молодіжних громадських організацій до участі в реалізації державної молодіжної політики; сприяння розвитку волонтерського руху в області, підтримка діяльності волонтерів з профілактики негативних явищ і формуванню здорового способу життя в молодіжному середовищі [7].

Метою обласної програми «Патріот Луганщини» є формування, розвиток і зміцнення правових, економічних і організаційних умов для громадянсько-патріотичного становлення і розвитку особистості на основі скоординованої, цілеспрямованої діяльності органів державної виконавчої влади, місцевого самоврядування і громадських організацій; формування в населення області високої патріотичної свідомості, національної гідності, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку по захисту національних інтересів України. Серед основних заходів програми слід відзначити: обласну

спартакіаду допризовної молоді; обласну військово-спортивну гру, конкурс дитячих творчих робіт та обласну Вахту Пам'яті, присвячені Перемозі у Великій Вітчизняній війні (спільно з громадською організацією "Каскад"); дитячий спортивно-оздоровчий табір "Козачата" для вихованців дитячо-юнацьких клубів та молодіжної громадської організації "Центр відродження українських національних бойових мистецтв та спорту"; обласний наметовий табір вихованців військово-патріотичних об'єднань та клубів бойових мистецтв. Активними учасниками багатьох заходів патріотичного спрямування є волонтерські загони. Молодь залучається до робіт з реставрування, збереженню та підтримці у належному стані пам'ятників історії та культури, військових меморіалів та поховань, братських могил, по наданню послуг ветеранам війни та праці і членам їх сімей [6].

Важливим моментом реалізації цих програм є спільна діяльність державних та громадських організацій по здійсненню заходів, передбачених програми. Велике значення для громадянської соціалізації молоді є заходи з підтримки молодіжних ініціатив та залучення молоді до вирішення проблем територіальної громади. Так, у Луганську та Луганській області існують молодіжні ради: обласна, міська та районні, до складу яких входять представники громадських молодіжних організацій та представники самоврядування ВНЗ області та міста. На засіданнях рад, які відбуваються щомісяця, молоді люди намагаються вирішити нагальні проблеми міста та регіону. Голови рад, які є молодими депутатами, вносять напрацьовані пропозиції до розгляду на сесії рад та депутатських комісій. Ті рішення, які не потребують подальшого розгляду у конкретних комісіях, виконуються молодіжними організаціями.

Ефективність такої форми роботи з залучення молоді до вирішення проблем територіальної громади було підтверджено у дослідженні громадянського виховання учнівської молоді через залучення до участі у житті місцевої громади П. Вербицької, яка невід'ємним суб'єктом цього процесу визначає органи місцевого самоврядування. Дослідниця підкреслила, що

активізація громадянського виховання неможлива без розвитку партнерства різних суб'єктів громадянського життя у процесі виховання молодих громадян [4, с. 245–264].

Повертаючись до аналізу програмного забезпечення процесу сприяння органами місцевого самоврядування громадянській соціалізації молоді в територіальній громаді, відзначимо, що на обласному рівні місцевого самоврядування Луганського регіону вирішенню цього питання приділяється значна увага, але, на нашу думку, діяльність з громадянської соціалізації молоді потребує більшої системності та ширшого кола партнерства серед суб'єктів цього процесу.

Не дивлячись на те, що міські органи місцевого самоврядування також здійснюють заходи, передбачені обласними програмами, існує необхідність розробки міської програми, у межах якої здійснювалося б сприяння громадянській соціалізації молоді міста Луганська.

Підкреслюючи необхідність систематизації соціально-педагогічної роботи з громадянської соціалізації молоді в територіальній громаді, ми погоджуємося з А. Аніщенко, яка підкреслює необхідність створення системи організації соціального виховання в територіальній громаді, в основі якої лежить партнерство усіх інститутів соціалізації.

Задля вирішення проблеми системності соціального виховання у територіальній громаді, дослідницею було запропоновано створення науково-методичного центру соціально-педагогічної роботи, який «надасть можливість упроваджувати наукові педагогічні досягнення в практику, застосовувати єдині підходи, методи, технології, надавати соціально-педагогічні консультації фахівцями, які працюють у виховних організаціях і установах, постійно підвищувати кваліфікацію соціальних педагогів, забезпечить сприйняття соціальному вихованню в територіальній громаді всіма її членами» [1, с. 34].

Отже, громадянська соціалізація молоді є невід'ємним процесом формування громадянського суспільства. Місцеве самоврядування займає особливе місце в процесі розвитку громадянського суспільства, оскільки

водночас є механізмом його формування та невід'ємною його частиною. Таким чином, органи місцевого самоврядування є активним учасником соціалізаційного процесу формування громадянина. Нами було визначено, що органи місцевого самоврядування, як базова характеристика громади є мезофактором соціалізації молоді.

Органи місцевого самоврядування, як суб'єкти реалізації державної молодіжної політики, базуючись на державних концепціях громадянського виховання, включають до завдань регіональних та місцевих програм вирішення витання громадянської соціалізації молоді.

Таким чином, органи місцевого самоврядування є суб'єктом соціально-педагогічної роботи з громадянської соціалізації молоді у територіальній громаді. Необхідними умовами ефективності такої діяльності є налагодження та розвиток системи взаємодії та партнерства між органами місцевого самоврядування, виконавчої влади, закладами соціально-педагогічного спрямування та громадськими організаціями та створення системи соціально-педагогічної роботи у територіальній громаді, у тому числі з громадянської соціалізації молоді. Важливою складовою ефективності такої системи є використання відповідних соціально-педагогічних технологій громадянської соціалізації молоді, тому перспективою подальших розвідок у даному напрямку є аналіз змісту та результатів соціально-педагогічної діяльності органів місцевого самоврядування з громадянської соціалізації молоді у територіальній громаді та подальша розробка соціально-педагогічних технологій громадянської соціалізації молоді у територіальній громаді.

Література

1. **Аніщенко А.** Соціалізація юнацтва в умовах територіальної громади як складова громадянського виховання / А. Аніщенко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – № 2. – С. 30-36.
2. **Батанов О.В.** Функції територіальних громад як суб'єктів місцевого самоврядування в Україні: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.02

[Електронний ресурс] / О.В. Батанов; НАН України; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького. – К., – 2000. – 21 с.

3. **Безпалько О.В.** Теорія і практика соціально-педагогічної роботи з дітьми та учнівською молоддю в територіальній громаді : дис. док. пед. наук: 13.00.05 / О. Безпалько – Луганськ, 2006. – 537 с.

4. **Вербицька П. В.** Громадянське виховання учнівської молоді: сучасні аспекти розвитку: [Монографія] / П. В. Вербицька. – К. : Генеза, 2009. –384 с.

5. **Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»** від 21 травня 1997 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.

6. **Капська А.** Соціально-педагогічна робота як інструмент соціальної роботи / А. Капська // Український соціум. – 2002. – № 1. – С. 89-94.

7. **Луганська обласна програма «Патріот Луганщини»** (затверджена рішенням Луганської обласної ради від 24.11.2006 року № 6/15). – Луганськ, 2006. – 15 с.

8. **Луганська обласна «Програма реалізації молодіжної політики в Луганській області на 2007-2010 роки»** (затверджена рішенням Луганської обласної ради від 24.11.2006 року № 6/12) [Електронний ресурс]. – Луганськ, 2006. – Режим доступу: <http://www.sms-lugansk.gov.ua/node/45>.

9. **Мудрик А. В.** Социальная педагогика: Учеб. для студ. пед. вузов / А. В. Мудрик // Под ред. В.А.Сластенина. – М.: Академия, 1999. – 184 с.

10. **Пальчевський С. С.** Соціальна педа : Навчальний посібник / С. С. Пальчевський – К. : Кондор, 2005. – 560 с.

11. **Самохіна Н. М.** Громадянська соціалізація майбутніх учителів засобами мистецтвознавчого краєзнавства : дис... канд. пед. наук: 13.00.05 / Самохіна Наталія Миколаївна. – Луганськ, 2005. – 264 с.

12. **Сергейчик С. И.** Факторы гражданской социализации учащейся молодежи / С. Сергейчик // Социологические исследования. – 2002. № 5. – С. 107-111.

13. **Соціальна педагогіка** : мала енциклопедія / За заг. ред. проф. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.

Ropaeva G. O.

Local autonomous bodies as subject of socially pedagogical work on civil socialization of young people in territorial community

The article is devoted the question of social-pedagogical work in territorial community on civil socialization of young people and determination of role and place in this process of local autonomous bodies.

Key words: civil socialization, civil society, territorial community, socially pedagogical work, local autonomous bodies.

Відомості про автора

Ропасєва Ганна Олександрівна – аспірантка Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Наукові інтереси зосереджені навколо питання громадянської соціалізації молоді у територіальній громаді.